

nem egyszer ebbe a keserves szegénységbe. Máskor meg önként vállalták a nélkülözéseket azzal, hogy természetlen, lakatlan szigetekre menekültek, csakhogy hitüket megvallhassák.

Kb. száz évvel ezelőtt az üldözés utolsó nagy hulláma megint szétszórta közülük néhány ezret Japán különböző részeibe. Szerencsére ezúttal csak néhány évig tartott ez a megfélemlítő számkivetés. Mégis sokan belehaltak az embertelen szenvedésekbe és kínzásokba. Cuvanóban is pl. több mint harmincat temettek el az alig száz főnyi csoportból. Nos, az említett kongregáció „alapítói” ezekből az elsodort keresztényekből kerültek ki. Négy fiatal lány közös életre szánta el magát. A szegényekkel, betegekkel, gyerekekkel kezdtek el foglalkozni. Példájukat hamarosan mások is követték. Nemsokára már egyre több keresztény közösségnek voltak ilyen áldozatos csoportjai. Nem mentek férjhez, szegénységben, egyszerű szeretetben szolgálták a most már szabadon hagyott keresztényeket (és nem keresztényeket), nem feledkezve meg a lélek szükségleteiről sem (hitoktatás, nevelés stb.).

A század közepén (1956) olyan világi szerzetfélébe tömörültek a nagaszaki egyházmegyében szétszórta működő és csak lazán összefüggő csoportok. Az egygyéves jelképű egyszerű egyenruhát és új nevet kaptak: „Az Ur szolgálóleányainak kongregációja.” Mert ebben látták hivatásuk lényegét: Máriaéhoz hasonlóan az Ur szolgálóleányai akartak lenni a nagaszaki keresztények szolgálatában.

De ez csak az első lépés volt az igazi egység felé. Húsz éves, jól átgondolt előkészítés után, 1975-ben igazi kongregáció lettek! Új nevet vettek fel: „Az angyali üdvözlét Kongregációja.” Es szerzetesi ruhát öltöttek magukra! Akkor, amikor szerte a világon a női szerzetesrendek világi ruhával cserélik fel a megszentelt habitust: ezek az egyszerű, napsugaras japán lányok boldogan hajtják fejüket a Krisztus édes igájába, és szent büszkeséggel viselik új szerzetesi ruhájukat. Az öregek is, akik még „szabadon” nőttek fel ebben a szervezetben, zokszó nélkül vállalták a szerzetes élettel járó megkötöttségeket.

Ma már nem kell nekik nap mint a nap a földet túrni, tehenekkel bajlódni, vagy gyalogosan róni az egyenetlen, hegyi utakat. A „japán csoda” őket is korszerűsítette: izléses, jól felszerelt napközi otthonokban, kényelmes plébániákban, korszerű kórházban szolgálgják az Istent, Akiért annyit kellett őseiknek szenvedniök. Az újoncokat középiskolába küldik, munkájuknak megfelelően kiképezik. Csak a szellem a régi: felebaráti szeretet és evangéliumi egyszerűség. Nagy ambícióik nincsenek: múltjukhoz hűen csak a nagaszaki egyházmegyében dolgoznak. Ott ápolják, ébresztgetik, erősítik az ősök hitét, főleg a gyermekekben. Ma kb. 350 a kongregáció létszáma. Jelentkezően nincs hiány; eddig még mindig volt hivatás szép számmal.

LEVELESLÁDÁNKBÓL

(Erdélyből:) Ausztriai utam lelki élményei még mélyebbek és maradandóbbak a látvány szépségénél. Sok esetben talán az üzleti haszon, a turistaforgalom ápolása az indíték, de a legkülönbözőbb formáit láttam az udvariasságnak, figyelmességnek. A forgalom irányításának hivatalos szervei megoldani segítenek a közlekedés bonyodalmaival. Egészen barátságos a gyalogos—autós viszony. Nagy türelemmel hordja elő a kereskedő az árúját, és szívesen tájékoztat, hogy a legmegfelelőbbet kapja a vevő. Az étkező-helyeken vetéikednek a legmeghittebb vendéglátással. Az új templomok az életből nőttek ki, de a régiekbe is sikerült bevinni azt. Sokszor láttam babakocsi-val, iskolás gyerekekkel, kamaszokkal felvonuló szülőket. Kis közösség a nagyobb magával hozva, töltekezve az egység erejével. Láttam üres marokkal — kitárt szívvel őket az életadó kenyeret osztogató diakónus előtt elvonulni. Láttam, ahogy kézről kézre adják a perselyező kiskosarat; ahogy dalolnak, ahogy könyörögnek, saját és közösségük, az egész emberiség gondját, örömet tárnak égi Atyánk elé. Bár nem értettem, mi volt a lecke, a jó hír melyik passzusát magyarázza a pap, de örömmel szoritottam meg egy 3 éves kislány felém nyújtott kezét a békefelhívásnál. Hittem és hiszem, hogy lesz, hogy kell legyen foganatja. — Láttam egy fiatal anyát az utcán, aki hátán vitte alig

járó kisleány, ölében a pár hónapos babát, és két oldalt hancúrozott mellette két kisleány. Olyan könnyedén ment, mintha gyerekeiből szárnya nőtt volna, és olyan vidáman, mintha társasjátékot játszottak volna. Egy másik mama 3 kamaszlányával hódított sétált egy rózsálgáton. Lányai időnként átölelték, megpörgették, sugdostak neki, és egymást megelőzve kedveskedtek. Egy iskolás fiúcska duzzogott mellettük bánatában, hogy neki nem jut semmi a mamából. Közeliükben báronyosabbá, illatosabbá váltak a rózsák. Láttam fiatalokat, ahogy templomba kísérték vakokat, elsötétült életeknek igazi derűjévé, világosságává váltak. Legnagyobb élményem talán mégis négy ismeretlen fiatal volt. Megdagadt tyúkszemem romjain üldögéltem egy villamosmegállóban. Nem tudom, végórát vártam-e jobban, mint a villamost, amikor feltűnően hangos nevetésre, jókedvre lettem figyelmes. Tolókocsin közeledett a jókedv. 16 év körüli lány ült a kocsin. Keze teljesen hiányzott. Dívatos farmernadrágjának mindkét szára erősen feltúrva, belőle két elferdült, nagyon rövid lábforma lógott ki mezelenül. Zippzárás pénztárcát szorongatott, nyitogatott, miközben nagyon vidám dolgokat mesélhetett, mert azon nevettek. Egyik kísérője egy olyan kisleány volt, hogy két keze a vállából nőtt ki közvetlenül, és ha ügyesen homorított, kezét foghatott önmagával. A tolókocsit egy olyan leány tolt, akinek egyik keze ép volt, és nehézkesen járni is tudott. A negyedik egy ügyetlenül lökögő fiú volt. A maga fiatalos bájával mindhármuknak udvarolt, és segítette tolni az alkalmatosságot. Úgy emlékszem, nagy csend lett a város zajában. Ilyen tiszta jókedvet senki nem mert megzavarni. Nekem is elpárolgott a világfájdalmam. Megszámláltam végtagjaimat, éveimet, és próbáltam eszembe idézni azt a sok-sok jót, amit tele marokkal kaptam az élettől, amivel pazarul gazdálkodtam, s amiket alig jutott eszembe megköszönni. Azóta is próbálgatok olyan ropogós friss jókedvvel örülni minden apróságnak.

— Csudálatos, hogy ha az ember megtalálja önmagát a legegyszerűbb munkában, akkor már nyert ügye van. Ha nem akarok többet, nagyobbát, mint amire képességet, tehetséget kaptam, de ehhez képest a maximálisat igyekszem nyújtani. S mindezt Isten dicsőségére. Igen szeretem az embereket, s ezért is örülök beosztásomnak, mert könyvtárunkban naponta elég sokan megfordulnak, akikkel, miközben kölcsönzők nekik, elbeszélgethetek. Olyan sokat voltam ügyedül, sokszor kétségbeestem. Most pedig szeretném, hogyha igen sok embernél nem rajtam múlna, hogy nem ismeri meg a felebaráttal s Istennel való közösség örömeit, megerősítő élményét. Úgy érzem, a mai embereknek igen nagy szükségük van arra, hogy tartozzanak valahová. És oly sok emberi értéket lehet felszínre hozni, ha szeretettel közeledünk valakihez.

— Az emberekben köztünk járó Krisztus sűrűn felkeres. Öt—tíz ember néha, kezdve a 8 hónapos korcsoportozhoz tartozókon. Nem is tudok mással foglalkozni, mint velük. Elhagynak a problémák, és örülök minden pillanatnak, amikor még szolgálhatok. Sokszor csak úgy, hogy egy szó választ sem várnak, csak kibeszélni akarják magukat. Semmi más dolgom nincs, mint a nap 24 órájában készenlétben lenni, mert van, aki este 1/2 10-kor ér ide, és nekem csak nyitott szívvel kell az asztal mellett ülni s hallgatni vagy az örömeiket, vagy a sebeket.

— Édesapám ültette belém Urunk szentséges Szíve tisztelőt és a teológia iránti érdeklődésemet. Néhány éve elhatároztam, hogy nem maradok meg az egyszerű érdeklődés mellett, hanem tanulni fogok. Egy kicsit bolondnak tartanak, hogy két kisleány meg az állásom mellett ilyesmivel is foglalkozom, — de ugyan hova jutnék, ha törődnék ilyesmivel?! Mintha azért, mert „a világban élek”, nem lehetne Urunk életem középontja, mintha azért nem szerethetném Őt igazán! És így oda is bejutok, ahová „egyháziakat” még közel se engednek, — és ott van csak igazán szükség apostolkodásra. Ha hivatásom a szeretetszolgálat, azt ugyan otthon kezdem, de semmi esetre sem szabad ott megállnom! Egyelőre úgy gondolom, ha nyugdíjban leszek és a gyerekek meg tudnak állni a maguk lábán, nem lesz szükségük rám, kimegyek valahova falusi plébániára, lehetőleg szegény helyre, ahol nem kínálhatnak fel fizetést — ilyen, sajnos, van elég —, és ott fogok dolgozni, amire szükség lesz: hittan, adminisztráció, háztartás. Addig pedig teszem azt a keveset, amit tehetek.

— Most nagy vizsgálatban vagyunk. A Hittudományi levelezőjén másodikok vagyok. Szívesen elbeszélgetnék Ithoni szép örömről, munkánkról és rendületlen bizalmunk-

ról. Az Isten nagyon szeret minket! És ez nem „várakozás”, hanem VALÓSÁG! Hitünknek gyökere van, s mi is fáradozunk azért, hogy „harmincszoros, hatvanszoros, százszoros” termést hozunk. Amit tanulok, az csodálatos! Innen is örömem, felelősségem, de nagy ráhagyatkozásom is Istenre! Akiket meghívtott, meg is tartja, mert Isten mindenkor hűséges ígéretéhez!

— Mennyi nagyon rendes, komoly keresztény él országunkban! Látom a virágzó hajtásokat, s bízom a bő termésben. Éppen tegnap volt nálam két kismama. Az egyik család, ahol három gyermek van, albérletben lakott, ott nem túrték már a gyerekeket a zaj miatt. Befogadta őket ez a másik keresztény család, ahol öt kicsi van. Így most 8 gyermek és 4 felnőtt él boldogan egy kis lakásban. S erről úgy beszéltek, mintha ez a lehető legtermészetesebb lenne. Nagyon boldogok, kiegyensúlyozottak. A gyerekek aranyosak, mind olyan, mint az élet, és egészségesek. Sok ehhez hasonló példát tudnék írni. Hiszem, hogy nálunk is kibontakozóban van egy mélyebb keresztény élet, s a világi hívek igénylik ezt. A papságnak mintegy fel kell zárkózni hozzájuk, habár vannak nagyon rendes papjaink is.

— Olyan különös, hogy az ember akármilyen lelki vagy testi problémával találja magát szemben, mindig kellő időben megkapja az eligazodás lehetőségét. Akár egy jó könyvben, egy szentbeszédben, egy jóbaráti szóban vagy egy jól sikerült elmélkedésben. Minden olyan — szinte kézzelfogható — Gondviselés szerint történik az ember életében. Ez olyan jó és megnyugtató.

— Életünk tanúságtétele is hadd legyen hálás szeretetünk kifejezője. Minél változatosabban táplálkozunk: Jézus testével, szent ígével, s embertestvéreink hitével, gondolataival, annál egészségesebben élhetünk, fejlődhetünk.

— Tíz napig négy picit kislányra kellett a sógornómmal vigyázni. Az egyik két éves lesz, három pedig négy éves. Éppen abban a korban vannak, ami a nagy felfedezések kora, s amikor még hiába mondom, hogy a sündiszótnó nem kell megsimogatni, mert szúr, azt előbb ki kell próbálniok, hogy el is higgyék. S az is nehéz volt, hogy általában esett az eső, s nem mehettek ki a udvarra, így a bezártság még inkább megvaidította őket. No azért különösebb baj nem volt, mégis örültünk, amikor aludtak. Olyan félelmetesen szép világ a kisgyermeké, ahogyan ránk tudnak hagyatkozni mindenben. Ezt a védtelenséget kell nekünk vigyázni. S ezt a védtelenséget kell átélnünk ahhoz, hogy mindenben Istenre tudjunk mi is hagyatkozni.

— A napokban busszal mentem be a városba. Tömött volt a kocsí. Egyik megállás előtt egy sovány nő igyekszik az ajtó felé. Közben véletlenül meglök egy másik nőt. Az rögtön fölszisszen, és nem éppen udvarias megjegyzéssel leckézteti a tolakodót. Ez azonban mosolygós arccal ezt válaszolja neki: „Kedveském, véletlenül löttem meg. Lássá, nagy csomaggal vagyok. De azt ígérem, ha nálunk földrengés lesz, magáért fogok imádkozni, hogy baj ne érje.” Szívből elnevettem magam. Nohát ez igazi keresztény válasz volt. Bárcsak ilyen szópárban hangzana föl mindig az autóbuszokban! Sajnos, legtöbbször gorombán visszavágnak egymásnak az emberek, aztán egyik is, másik is dűnyög magában. Az ilyen bosszankodást pedig el lehetne intézni kedves mosolyal, vagy udvarias szóval.

— Évekkel ezelőtt itt járt egy cigányné. Leánykányira töpörödvé, betegén kuporgott az ajtó előtt, s valami meleg ruhát kért. Még biciklis koromból volt egy lovaglófolttal regenerált jó meleg télikabátom. Nagy megkönnyebbüléssel adtam oda, de nem voltam biztos, hogy gyengeségében el tudja vinni, mert nagy volt, vastag és nehéz. — A napokban ismét itt járt, és „urbi et orbi” — megáldott. Megállt a szobám közepén, letette csomagját. Karja egész hosszával keresztet vetett, hangos szóval elmondta a Miatyánkot, félig az Urangyalát (ennyit tudott), és mindenre kiterjedő hosszú áldást. A legmeghatóbb az volt benne, hogy a meleg kabátban visszaszerzett kicsi erejének a felét nekem adja a jó Isten. Ilyen nagy lélek szorult ebbe az apró cigánynéba. Áldásától új életkedvet kaptam, s hiszem, hogy az Isten nem veszi el utolsó vagyonkájának a felét.

— Ó igen, a szenvedés szükséges. Az a „nyolcadik szentség.” A Gondviselés akaratából ebből kaptunk! Nehéz, de érdemes! Fivérem meghalt, autóbaleset következtében. Édesapám évekilg tartó súlyos betegség után szintén. Én még felülni sem tudok.

Sok barátunk van, szeretettel vesznek körül! Minden érdeke! Mindennek nagyon örülök. Van bőven időm; mindenkit meghallgathatok. Hát ez a szolgálatom. Ez a hivatásom. Nővérjelölt voltam, mikor 31. éve a betegség kegyelmét megkaptam. Boldog vagyok! Imát ígérek!

— Napok óta akarok írni, de hiába, aki nyugdíjas, annak a maga számára nincs ideje. Egyik helyettesítésből még ki sem fogytam, már vár a másik, meg a kis öregek, betegek. Csodálatos az Isten kegyelme, hogy amikor szeretetszolgálatról van szó, szinte megkétszerezi az ember fizikai s lelki erejét. De nem ugyanazt tesznek-e tenni ott is? Ez a mi hivatásunk, ezt kért majd tőlünk egyszer az Úr számon.

— Miután az öregkor után már csak az „Örök Tavasz” következik — Isten tudja, még hány évünk van, amit itt a földön töltünk —, én már most gondolok arra, mi legyen az, amit unokáimnak emlékül hagyhatnék. És eszembe ötlött, hogy készítek egy kis ládikát, egy „kincsesládát”, s abba beleszállok mindazt, amit én kincsek tekintek. Ennek a kis ládának az őrzésével megbíztam első számú unokánkat, aki most 14 éves, és elég komoly ahhoz, hogy ő legyen az én kincstárnokom. Ő fogja kezelni, és aki óhajtja, annak ad belőle olvasásra bármit. Mert ebben a kincsesládában könyvek, jegyzetek, idézetek, versek lesznek, kizárólag olvasnivaló, amiket én életem második felében, de leginkább öreg koromban összegyűjtöttem, amiket én nagyon szerettem és kincsként őrzök, és azt szeretném, ha ti is kincset találnátok bennük. A kincstárban benne van a Szentírás, ami a kincsek tárháza! Azután különböző címszók alatt dossziékban összeraktam az írásokat: szeretet — szenvedés — keresztény hitünk — öregség — halál — stb. stb. Legnagyobb örömöm az lenne, ha mindnyájan olvasnátok ezeket.

— Ez az év részemről nagyon gazdag volt lelkiekben, mert nagyon sokat szenvedek. Már egy éve kezdődött meg az édesapám betegsége, 4 hónap múlva örökre elphint szegény. Az ő számára megváltás volt a halál, már 84 éves volt és tüdőrákos, tehát sokat szenvedett. De itt maradt szegény édesanyám az ő gyógyíthatatlan betegségével. 81 éves, de 81 kilós is, és úgy emelgetem szegényt, eszik, de mindig gyengébb. Ő is sokat szenved, de én is éjjel-nappal. De nem baj, van mit adni az Úr Jézusnak, ezt a sok szenvedést. Csak azért kérem a jó Istent, hogy adjon nekem erőt és sok türelmet, míg ő él, mert hiszen neki rajtam kívül senkije sincs. Nem tudjuk, mit rejteget számunkra ez az élet, de utána már az örök haza lesz, csak ezen az úton tudunk haladni, amelyiken most járunk.

— (Belgiumból:) Jól sikerült karácsonykor a M. néni köszöntése. Csak nagyot nézett, hogy az oltár kalocsai terítővel van letakarva, rátűzve a rajz és felírás, amely a magyarok közti működésének 50 éves jubileumát fejezte ki. A karácsonyfa, Jézuska és virágok még ünnepélyesebbé tették az egészet. Kértük, hogy érte legyen a mise, utána még a helyszínen (a kultúrház nagytermében) megköszöntöttük danaszolva, és felolvastam egy kis összefoglalót, amelyben igyekeztem méltányolni 50 éves működését. Majd asztalhoz ültünk, mint mindig, mikor valakit ünnepelünk. Finom töltöttkáposzta és töltöttpaprika, sütemény, konty alá valók és egyéb jók kerültek a feldíszített asztalra. Közben, míg ejtőztünk, felolvastam két régi verses jegyzőkönyvet. Jól esett vicces formában közösen átélni a múltat. — Előbb tanakodtunk, mit adhatnak valami „nagyot” M. nélinek, de semmit sem találtunk méltóbbnak, mint meleg, családias atmoszférát teremteni, ami sikerült is. Köszöntötték őt már a tavasszal, Atyánk felmutatta a Rómából érkezett pápai kitüntetés tekercsét, és át is adta. De gondolom, M. néni nem a Pápától várta az elismerést, hanem a magyarjaitól! (NB Figyeljük meg több mint 30 éve kinn élő levelezőnk ízes magyar nyelvét! Szerk.)

— (Hollandiából:) Az itteni Erzsébet-nap táji misével kapcsolatos előkészítésnél az a tény kapott meg, mint aktuális és konkrét példa, hogy ez a négy éves korban otthonából kiszakadt gyermeklány úgy meg tudta őrizni magyarságát az idegenben, hogy nekünk magyaroknak a szemében mai napig is magyar szent. Viszont ő az idegenben magyarsága megőrzésével mégis annyira integrálódott, hogy a „világ” teljesen a magáénak ismeri. Szembenem ma ez az ő fontos időszerűsége kinti-benti magyarok számára.